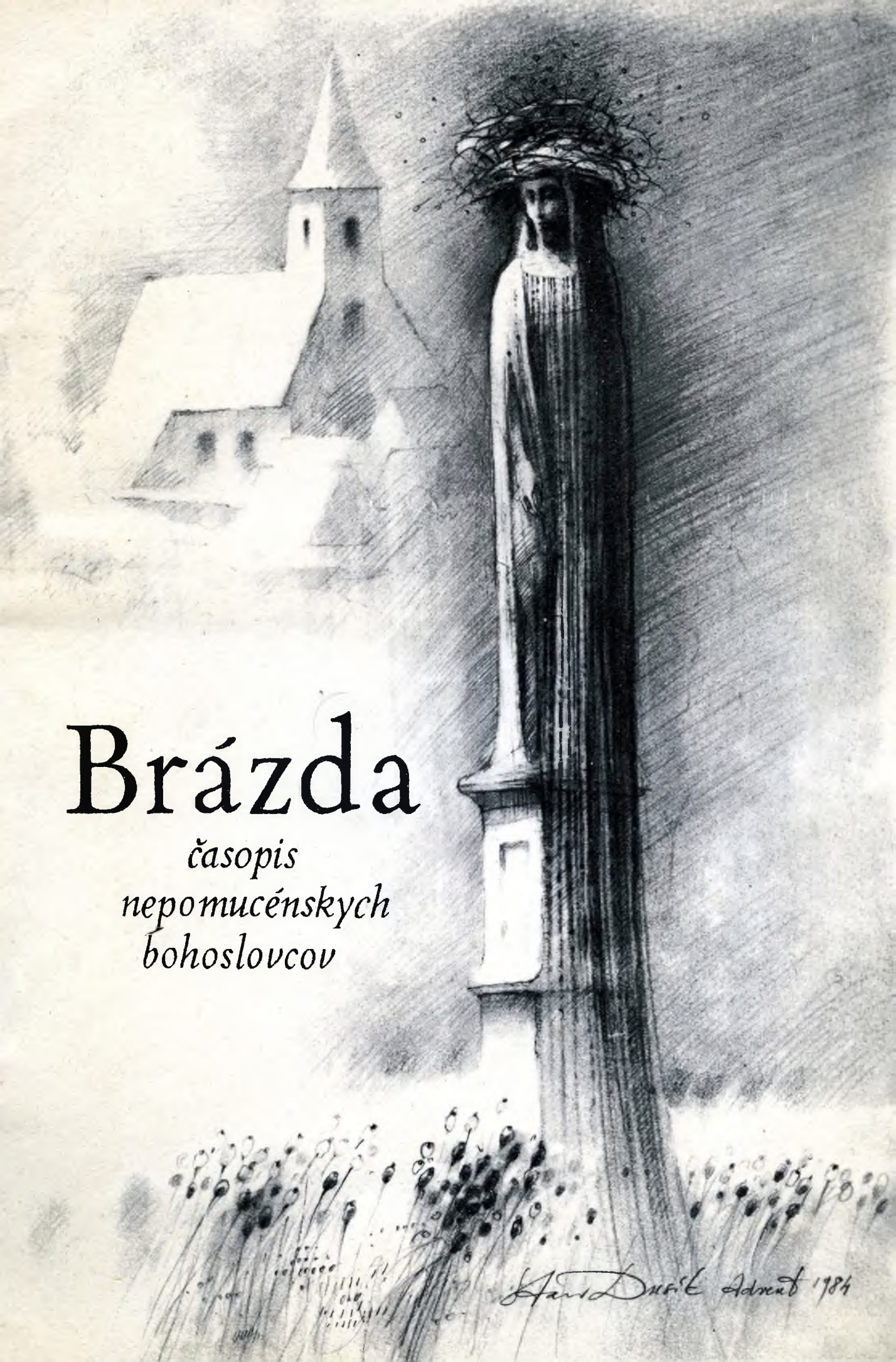

Brázda

časopis
nepomucénských
bohoslovců

Hans Dursk Advent 1984

časopis českých a slovenských bohoslovcov
papežského kolégia Nepomucenum.

Obsah:

Tomáš Špidlík S.J.: Křížová cesta	2
Zdeněk Mareš: Ježíš Kristus je Pán	5
Msgr. K Vrána: Postní výprodej problémů	6
Ivan Kútny: Veď... ..	7
Ján Košiar: Hymnus cyrilometodský	8
= Z našej listárne	8
Jiří Mráz: Král Šalamoun	11
Petr Bouček: Svatý Metoděj	14
Kard. Ratzinger: Pluralismus jako problém položený Církvi a teologii	15
Jindřich Holeček: Po stopách nejstarších dokladů přítomnosti křesťanů na území naší vlasti	18
Michael T.: Kto mal pravdu	20
Gejza Veselý, Karel Janoušek: Je za čo ďakovať	21
Petr Bouček: Kronika	23
Ján Košiar: Odhodlanie	25

Rím, na sviatok sv. Kristíny, 13. marca 1985

Za vyoranie tretieho čísla Brázdy zodpovedajú:

Bernard Mišovič

Petr Bouček

Pontificio Collegio Nepomuceno

Via Concordia 1

OO 183 R O M A - Italia

Křížová cesta - meditace

I.

Pán Ježíš odsouzen k smrti

Toto nespravedlivé odsouzení přijímá Ježíš jako smír za všechna nespravedlivá posuzování, kterých se my dopouštíme. Slovy, myšlenkami, rozhořčením, posměchem soudíme bližního. Dovedu pak sám a bez zatkrklosti klidně snést, když mne posuzují jiní? Ježíši, nebuď mi soudcem, ale Spasitelem.

II.

Pán Ježíš přijímá kříž

Kříž přijal Ježíš jako svou povinnost, ne z přinucení, ale vložil do ní celou svou lásku. Jak přijímám já své denní povinnosti, nepřijemnosti, práce, soužití s druhým, společného života? Poruč Pane co chceš, ale dej mi-
lost k tomu, co žádáš.

III.

Pán Ježíš klesá pod křížem poprvé

První pád na křížové cestě je symbolem slabosti lidského rozhodnutí. Je to pád hned po vzetí kříže. Kolikrát padám tímto způsobem za den? Nedodržuji své sliby, svá předsevzetí, svá rozhodnutí. Pane dopřej mi, ať se síla v slabosti utvrdí.

IV.

Setkání Pána Ježíše a Panny Marie

Málo je setkání na křížové cestě. Jedno z nich však je setkání s Matkou Boží. I my se s ní setkáváme tehdy, když trpíme. Jaká je moje úcta k Marii? Nevynechávám denní modlitbu k ní, zvláště tu, kterou jsem po případě slíbil? Modlím se k Marii za čistotu těla a duše? Za vytrvalost povolání? Maria, dej mi lásku k tomu, co odpovídá vůli tvého Syna.

V.

Šimon pomáhá Pánu Ježíši nést kříž

Neochotné chování Šimonovo mi připomíná povinnost lásky k bližnímu. Jak často mohu pomoci, v maličkosti vyhovět, ulehčit těžkosti jinému, zmírnit jeho smutek.

Vyhýbám-li se těmto službám, vyhýbám se Kristu nesoucím kříž. Dej Pane, abych dával a nežádal zpět, nepočítal!

VI.

Veronika podává Pánu Ježíši roucho

Zázračný obraz na plátně je symbolem pravého obrazu Kristova v duši. Ten vzniká přitisknutím vlastního života k rysům obličeje Ježíšova, napodobováním jeho ctností. Usilovat o ctnost

patří k povinnostem těch, kdo k nim mají povzbuzovat jiné. Jak je to s mým zpytováním svědomí o ctnostech. Připomínám si denně, že mám být tichý, mírný, věrný, spravedlivý? Pane, dej mi, aby mě poznávali podle podoby s Tebou!

VII.

Druhý pád pod křížem- -

Pád bývá z klopýtnutí o překážku. Druhé klesnutí Ježíšovo bývá obrazem našich poklesků a neustále klopýtání o překážky vlastního těla, jehož zákon bojuje proti zákonu Ducha. Umrťování těla je podmínka duchovního zdraví. Jak se umím zapít v jídle a pití? Myslím na nějaký malý sebezápor denně? Vím se sv.Pavlem, že hřích už nesmí vládnout v mém smrtelném těle /Řím 6,12/ abych se dal do služeb spravedlnosti /6,18/.

VIII.

Pán Ježíš setkává plačící ženy

Ženy litují Ježíše, litují ho z lidského soucitu, ale nechápou, že je třeba více plakat nad hříchem, nežli nad všemi bolestmi tohoto světa. Jaké je mé poznání hříchu jako jediného opravdového zla? Jak dovedu svých vlastních provinění litovat? Pane nauč mne být blahoslaveným plačícím, jen pro to, co je opravdu svaté.

IX.

Třetí pád pod křížem

Pád nejtěžší, nejbolestnější, u hradeb svatého města Jeruzaléma, je obrazem hříchů nejtěžších, provinění proti svatosti Boží, to je pýchy. Jak snadno se nám vnucují myšlenky o vlastní soběstačnosti, o tom, že nikoho nepotřebujeme, ani Boha a jeho pomoci, že jsme lepší než jiní, že se už nemáme čeho bát a ve všech nebezpečích sami obстоjíme. Pane, nenech mne vznášet s farizeem, že nejsem takový jako jiní, ale modlit se s publikánem: Smiluj se nade mnou hříšným.

X.

Pána Ježíše zbavují roucha

Už nemáš nic, můj Pane, ani čest ti nenechali. Všeho jsi se zřekl. Mám-li být knězem ve tvých šlépějích, musím se umět odříkat i já a nikdy na to nezapomínat. Nevyhledávám něco docela přebytečného? Nevydávám zbytečně peníze? Dovedu si odepřít i z věcí potřebných s vědomím, že tolika lidem na světě chybí i to nejnnutnější? Myslím na ty, kteří mají hlad a bídu? Pane, kdy jsme tě viděli hladového a dali jsme ti najíst?

XI.

Pána Ježíše přibíjejí na kříž

Kdo je přibit na kříži nemá nad sebou vládu. Je výrazem dokonalé oběti. A přece Kristus vládne celému světu právě z kříže. Dává tak smysl křesťanskému podřízení a poslušnosti. Snažím se denně stále více pochopit ducha poslušnosti, který má být výrazem mé služby Církvi? Jak se umím podřídit tomu, co přichází od Prozřetelnosti v událostech, zřízeních a nařízeních Církve, společnosti? Pane, chci být s tebou poslušným, abych s tebou vládl

na věky.

XII.

Pán Ježíš umírá

Smrt je přechod z tohoto světa k Otci, poslední a vrcholný úkon života, který nemůže vést jinam nežli k Bohu. Denně umírat znamená konat všechno, co děláme, ne pro svět, ale pro Boha. Takovou "smrtí" mají být všechny naše modlitby, práce a úmysly: vycházet z Boha a k Bohu se vracet. Vzbuzují často tento dobrý úmysl? Vše pro tebe, nejsvětější Srdce Ježíšovo.

XIII.

Tělo Páně na klíně Boží Matky

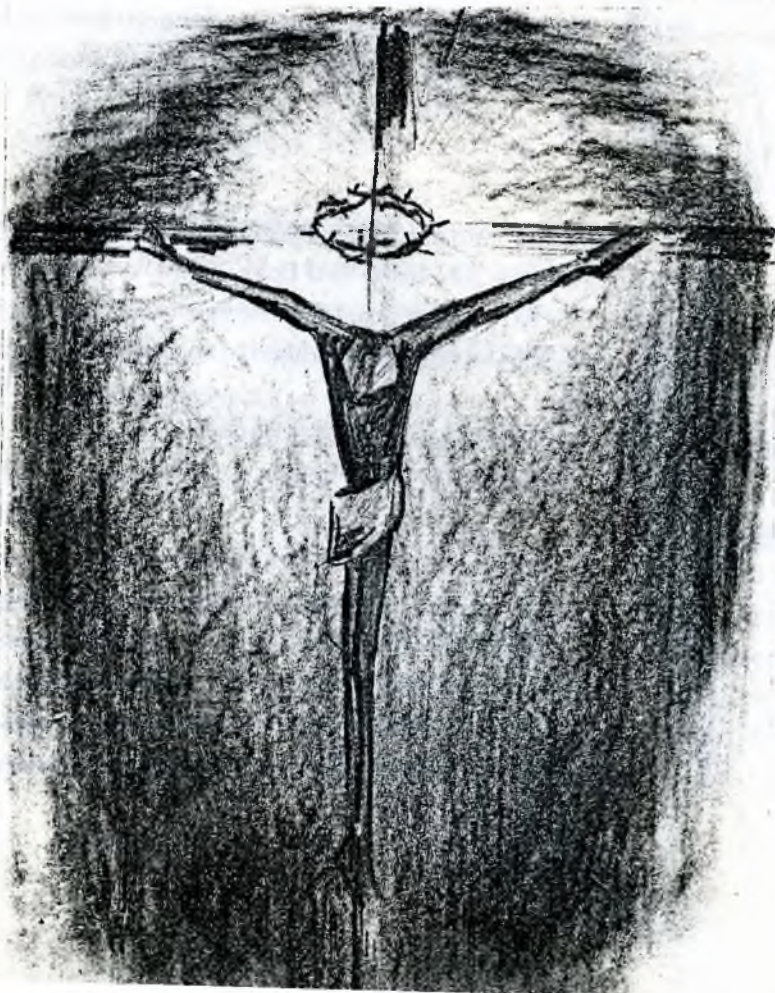
Obraz Sedmibolestné je výrazem rozjímání o umučení Páně. Maria nejlíp pochopila smysl Kristova života, proto se zobrazuje s mrtvým Spasitelem na klíně. I my se často znamenáme křížem, skláníme se před obrazem Ukřižovaného. Snažíme se opravdově a denně pochopit jeho tajemství? Pane, dej mi, aby mě tvá "moudrost kříže" nepohoršovala, ale víc a víc uchvacovala.

XIV.

Tělo Páně kladou do hrobu

Křížová cesta končí pohřbem ve skále. Skála pak je obrazem věrnosti, která nezklamala. Skála je též obrazem Krista, který je odměna trpělivosti. Jak snáším nepříjemnosti denního života? S podrážděností, s nevolí, se smutkem? Hledím se všemu vyhnout, co je spojeno s potížemi? Chci být trpělivým až do smrti, abych dosáhl věnec vítězství.

-tš-

Ježíš Kristus je Pán

Říká se, že jistý generál se jednou svěřil Napoleonovi: "Veličenstvo, chtěl bych být také tak slavný jako Ježíš Kristus.". Napoleon mu odpověděl: "To je celkem jednoduché. Dej se přibít na kříž, lehní si na 3 dny do hrobu a potom vstaň z mrtvých. A budeš slavný a ctěný jako Ježíš Kristus.".

Ano, kdyby Ježíš nevstal z mrtvých, jeho život by se asi ničím nelišil od života jiných velkých a slavných učitelů. Možná by se na něho vzpomínalo jako na velkého a moudrého muže, který byl nespravedlivě odsouzen k smrti. Kdyby nedošlo ke zmrtvýchvstání, byl by docela obyčejným člověkem, nad kterým vítězí smrt. Jeho život však nebyl neúspěšným, ale právě naopak. Stal se tím největším triumfem. Také proto se stalo jeho zmrtvýchvstání velkým důkazem jeho božského poslání a zároveň jakousi "pečetí" pravdivosti jeho učení. Svým vzkříšením nám všem potvrzuje, že není jen velkým učitelem lidstva, ale že je také Synem Božím. Má tedy skutečně moc, tak jak to sám slíbil, dát věčný život těm, kteří ho následují.

Tato vítězná skutečnost nám bezpečně řeší záhadu lidského života i smrti, ukazuje spolehlivě smysl života, učí o vítězství dobra a tím se stává pro nás základem pravého křesťanského optimismu.

Kristova oběť lásky platí pro nás stále, věčně. Idnes lze říci, že v Církvi působí ne Kristus trpící, ale zmrtvýchvstalý! Kristus oslavený nám otvírá cestu do nového, božského života.

A záleží tedy jen na nás samých, jaká bude naše odpověď. Snažme se, aby naší odpovědí bylo vždy s Kristem umírat a s Kristem žít! Nehledejme věčně božsky živého mezi lidsky mrtvými. Hledejme vždy pouze Jeho! Potom tak, jako bylo vzkříšení Ježíše jeho osobním triumfem, bude jednou vzkříšení lidstva i mne samého, triumfem stvořitelské síly před tváří světa, síly, která vše co vytvořila přetvoří. Zloba, která znetvořila stvoření, ustoupí dobru a kráse, Boží moc zvítězí. Vzkříšení Ježíše je toho předobrazem. Krásně o tom hovoří sv. Pavel v listě Filipánům 2, 8-11, kde čteme: Ježíš Kristus je Pán.

- zm -

Rektor K.Vrána

Postní výprodej problémů

V únorových dnech obchodní Řím vyprodává za zlevněné ceny téměř všechno. Vyprodává a kupuje. Do tohoto tržního pohybu bývá občas vtahováno i Nepomucenum. Nedávno mě zavolal pan Gianetti, obchodní dohazovač v uměleckém antikvaritátě. Snažil se mě přemluvit, abychom mů prodali křesla z velkého kolejního salonu. Měl také značně velký záslusk na obraz Madony, který zdobí náš velký refektář. Ne, pane Gianetti, my nic ^{ne}prodáváme a doufáme, že ani v budoucnosti prodávat nebudeme. Spíše bychom měli něco přikoupit, třeba novou křížovou cestu do kaple a také v dohledné budoucnosti vitráže s motivy našich svatých patronů. Chci poděkovat našemu Msgr. Polcovi za to, že nás velmi reálně podpořil v doplnění mešních rouch, hlavně dalmatik pro kolejní diáky. Mám jakousi naději, že podobná pomoc přijde i odjinud. Při objednávce barevných oken do kaple, přislíbili pomoc Th. Lic. Karel Patzelt a přátelé z Německa. Před lety mi jeden známý radil, abychom dali postavit kolem koleje obchody a magazíny. Prý hodně vynášejí. Myslel to s Nepomucenem dobře tak jako ten, který zase doporučoval upravit a zpohodlnit třetí poschodí a pronajímat je americkým univerzitním profesorům, kteří rádi tráví sabatický rok v Římě. Podobných návrhů mám celou řadu: postavte pro veřejnost v kolejním podzemí bazén, říká jeden; pronajměte lokály v suterénu školám, míní druhý; pěstujte žampiony, ponouká třetí; rozšiřte a pronajímejte garáž, naléhá čtvrtý. Všechny tyto návrhy prodám za zlevněné ceny. Máme jich tolik, že by se vyplatilo otevřít krámk v naději, že z výtěžku bychom mohli zakoupit nářadí pro tělocvičnu, o níž stále sní naši "sportovci", nebo videorekorder, po kterém touží zase jiní, anebo bychom mohli lépe vybavit kolejní knihovnu, chudinku, vyšňořit zahradu a dokoupit příbory, které se nám stále ztrácejí. Mám podezření, že si je někteří berou na památku. Prodám všechny tržní návrhy a všechny bujné a divoké teorie o potřebách koleje a koupím větší množství hodinek a budíků. Musí však mít magickou vlastnost schopnou účinně pomáhat k dochvilnosti na společných úkonech a ke společnému slavení eucharistie, ovšem i ke končelebraci. "Ranní ptáče, dál doskáče", praví lidová moudrost. Sv. proroku Jonáši, patrone všech charismatických spáčů, oroduj za nás a pomoz nám v denním boji proti "hotelizaci" koleje. Vítězství nad hotelizačním nepřítelem přinese videorekorder a jiné trofeje.

V E Ď ...

Už sme hovorili o potrebe, ba priam nutnosti pravého dialógu, teda aj o schopnosti vedieť druhého nielen vypočuť, ale ho aj prijať a spoločne s ním hľadať čo najoptimálnejšie východisko riešenia jednak pre celkový rast, ako aj pre spolunažívanie založené na Kristocentrickom základe.

Hej, iste majú pravdu aj tí, čo tvrdia, že ľahko sa o danej problematike hovorí, a dovoľím si tvrdiť, že ešte ľahšie sa neobjektívne kritizuje. Teda ak kritizujeme, čo sme postavili do popredia, skutočnú realitu s úmyslom napomôcť veci - či seba? "Akou mierou budete merať, takou mierou i vám namerajú" /Mk 4,24/. Nie vždy si každý uvedomí, že kritizovanie, a to hlavne vtedy, ak kritizovaný to nemá počuť, je prvým krokom k tomu, aby sme čoraz intenzívnejšie vyzdvihovali len a len negatívne vlastnosti svojich blízkych, či predstavených; ale platí to obojstranne; a tým zakrývali, či ospravedlňovali vlastné nedostatky, poprípade nesplnené očakávania a ambiciózne túžby podmienené a ovplyvňované pod vlastným, v prvom rade mne vyhovujúcim, zorným pohľadom, a pritom všetkom zanietenosťou kritiky prehliadli ich pozitíva a nepostrehli, lepšie povedané neuvedomili si skutočnosť danej situácie, reality, že aj ten druhý je tak isto povolaný k spásu, bez rozdielu na skutočnosť či mi je sympatický, alebo opak je pravdou.

"Lebo mnoho je povolaných, ale málo vyvolených" /Mt 22,14/.

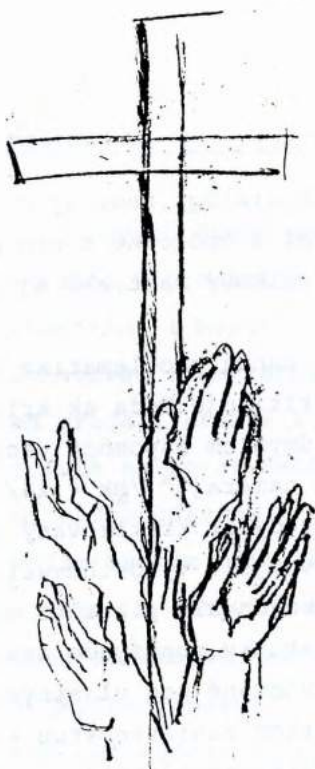
"Nesúdme sa teda navzájom! Radšej dbajte na to, aby ste bratovi nezapríčinili prekážky, ani pohoršenia!" /Rim. 14,13/.

Ak chceš kritizovať, začni u seba! Rozpory ľudí nespájajú, jediné čo nás môže spojiť, je Duch Pánov, ktorý pôsobí v nás, ale iba do takej miery, akou mu je otvorené naše srdce, akou mierou sme otvorení láske.

Čím viac dáva niekto zo svojho života za priateľov, tým dokonalejšie prežíva svoj život, tým dokonalejšie prežíva svoje povolanie. Ide tu len o to, aby človek bol tam, kde ho chce mať Boh, teda aby svoju vôľu nepovyšoval na vôľu Stvoriteľa. Kristus výslovne povedal apoštolom: "Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás" /Jn 15,16/.

Nik z nás si nemôže robiť nárok na toto povolanie, je to povolanie do služby, slúžiť Kristovi, jeho Cirkvi. Je to povolanie k apoštolskému životu. Na čistotu a úprimnosť tohoto povolania číhajú mnohé nástrahy, častokrát neviditeľné, ale o to zákernejšie.

Všeobecne povedané, človeku dobre padne ak ho pochvália, ale je to s ním už horšie, ak na tú pochvalu čaká, potom začne hľadať sám seba, začne hľadať pochvaly namiesto Božej slávy a šírenia pravdy. Započúva sa do svojich slov, stráca úprimnosť a presvedčivosť, razí si svojskú cestu, to mi vyhovuje, to zase nie, smeruje k egocentrizmu. Utvorí si okruh obdivovateľov a začína zabúdať na dobro iných a celej Cirkvi. Nakoniec sa dá obsluhovať, namiesto aby slúžil, chce ťažiť namiesto aby obetoval všetko, chce ovládať a vládnuť, avšak do služby bol povolaný.....

Milí bohoslovci,

voláme po oráčoch! Príďte orať naše srdcia.
naše srdcia sú ako široké lány, pripravené prijať
brázdy vašich pluhov. Naše srdcia sú pripravené pri-
pravené prijať semä vášho poučenia, múdrosť a dobrotu,
aby v nás vyklíčili v bohatstvo a lásku Kristovho
učenia. Voláme po chlebe lásky. Po víne pravdy, Kristo-
vej pravdy. Odišli sme zo srdca slovanstva. Tak, ako
odchádzali naši dedovia za skyvou chleba za more, tak
odchádzame aj my. Pričinte sa, aby to nebola iba hmotná
skyva, ktorá nasýti len žalúdok, ale aby to bol chlieb
Božej pravdy, ktorú v nás budete pestovať aj vy.
Pokračujte v rozvíjaní toho krásneho, ale krehkého
výhonku, ktorý v nás zasadili vaši bratia ešte doma.
Aby ten krásny výhonok nevyhynul, lebo ho siali v ťaž-
kých podmienkach.

Uvedomte si, že nás odtrhli a odtrhajú od koreňov stromu, ktorý zasadili svätí
Cyril a Metod. Vy však pokračujte v ich diele a množte múdrosť a Kristovu
lásku. Aby vaša múdrosť nebola iba pre múdrosť či špekuláciu, ale pre lásku,
ktorú budete prakticky zdokonaľovať v nás. K tomu vás zaväzuje vaša slovanská
krv, odkaz svätých Cyrila a Metoda a volanie nás, Slovákov a Čechov, žijúcich
teraz v utečeneckých táboroch.

Pavol Č.

Ján Košiar:

H Y M N U S C Y R I L O M E T O D S K Ý

Veľa vody v Dunaji,
Morave a Váhu
pretieklo už od tých časov
keď Božiu spoznali sme slávu.

Radostnú zvesť o Kristovi
priniesli nám muži dvaja,
Cyril, Metod, apoštoli,
prichodiac do nášho kraja.

Boha v písme spoznali sme,
v materinskej reči, vlastnej,
stali sme sa bratmi Krista
v zemi otcov, krásnej.

Pod ochranou bratov slávnych,
už stáročia, neochvejne,
napriek búrkam, silám temna,
žije naša viera pevne.

Svätý Cyril, svätý Metod,
vďaka s prosbou zároveň,
patrí vám i v tento deň,
ochraňujte národ náš,
proste zaňho v každý čas!

Buď sláva Bohu Otcovi,
aj Kristu jeho Synovi
i Duchu pravdy milému,
sláva buď Bohu večnému!

Drahí bohoslovci,

pri robení tejto obálky som si odrazu uvedomil, že máte najkrajší titul na svete! Veď bohoslovec, to je ten, čo študuje slovo Božie, / sem patrí aj ja, preto som týmto objavom taký unesený /, potom je to ten, čo Božie slovo ohlasuje, Boha-slávi, a pretože sme Slávi -teda Slovania, sme priam predurčení byť takí Boží-slovci.

A sláva ? Počuli ste už aký som tu na Piačensku slávny a vyhľadávaný umelec, že už pomaly ani nespávam, lenže ja viem čo je ľudská sláva - dym ; no nič!.. a tak viete ako všeliako ma tu titulujú, no môj posledný titul, ten je najkrajší.

V Carmiane, kde je inštalovaný môj veľký oltárny obraz, som tento raz maľoval /reštauroval/ v 8 metrovej výške na takom blbom lešení čo sa kymácalo jak steblo žita vo vánku a dolu ma pridržovalo zopár carmiánčanov a modlili sa aby som nezletel; ja som ich utešoval, že mi sakrálni umelci máme najmenej dvoch anjelov strážnych, a tak som nezletel - modlili sa dobre. Potom ma don Luigi zobral do osterie na obed. Keď nás usadili, objavil sa vo dverách kuchyne šéf s celým personálom, a čo pzerajú to pozerajú na mňa, tu im don Luigi odrazu povie: "E be - guardate lo bene. È lui. È si - è proprio lui! A tu sa vyhrnuli všetci z kuchyne div ma nezačali objímať a gratulovali mi, akú krásu som im to do kostola namaľoval. Moji milovaní, tak vidíte kam som to so svojou poctivou prácou dotiahol ; už nie som viac maestro d'arte, ani Prof. d'arte, ani nostro pittore, -som On-Lui. Veď je to priam biblický úkaz - je to ten, ktorý .. to namaľoval. Tu v provincii je nás 1400 maliarov a sochárov a tu povedia je to on, a hneď vedia ktorý je to maliar -on. Druhých maliarov vám povedia meno a vy rozmýšľate: počul so to už? - a ak ste to meno už počuli za živý svet si neviete v hlave vybaviť nejaký jeho obraz. O mne povedia iba on - a hneď im v hlave kráčajú všetci svätí, ktorých som doteraz pomal'oval.

Toto nie je samochvála ,to je fakt, lebo ak umelec vytvorí niečo, čo ľudí zasiahne, osloví a oni mu to obdivujú, nesmie povedať: "...ale čo, veď ja som sa vôbec nenadrel, bola to len hračka, to by dokázal hocikto z vás..." Ja ľudí takto neklamem, hovorím im pravdu, lebo tak sa to sluší a patrí. A potom, možno ste počuli, chudák Michelangelo pred nejakým časom zomrel, nuž či už chceme alebo nie, volá kto musí zobrať ten pluh po ňom do rúk, a ako sami píšete, neohliadať sa a ťahať! Tak som sa sám v myšlienkach postavil na jeho miesto aby sa koleso umenia nezastavilo.

Takže, drahí bohoslovci, snažte sa, aby až sa stanete kňazmi aj vás volali jednoducho - on, vtedy spoznáte že ste na správnej ceste; užitoční ľuďom a milí Bohu. Po tej príhode v osterii som si plne uvedomil márnivosť ľudskej pýchy, a doma som si zapísal: " Prof.Maestro d'Arte di Vita, Dr, MuDr, PhDr, Ing. Ing.Arch, Ecc.Msgr.Cardinale di Terra - Gesù di Nazaret, CSc. Ale my ho jednoducho voláme Pane - ten, ktorý je jediný - ON."

K obálke vianočného čísla: Na Vianoce Betlehem maľujú všetci - je to pekné a správne - veď my sme také večné deti! Ale Magnifikat to sa viac hodí na časopis teologický - je to hlbšie. Tak som vám ju nakreslil ako " svätého za dedinou". To bielo v nej, v jej šatách a duši, tú bielu hmlu a prvý čistý sneh; taká naša Panna Mária snežná. Brázdu ste vysvetlili naozaj výstižne a tam za dedinou som ju nenakreslil, ale napísal. Či nehovoria Rusi na maľbu živopis - a majú pravdu, lebo ak umelec živo nepíše, nestojí na svojom mieste a mal by sa postaviť k užitočnejšiemu remeslu, aby aspoň za voľačo stál.

*Cristo è l'inamovibile povero,
bimillenario pellegrino,
presente su tutte le strade del mondo,
a tutte le porte si ferma,
a tutte le porte bussa,
a tutte le porte domanda
umilmente ricovero per la salute
di chi dovrebbe ospitarlo,
e l'uomo, sentendo bussare,
corre alla porta ed apre.*

*Ma non appena intravede
nel mendicante un giudice,
gli sputa addosso con ira
e chiude la porta.*

*Allora il Redentore del mondo
malinconicamente si pone
a sedere sullo scalino e prega:
«Padre, perdona loro,
perchè non sanno quello che fanno».*

*Ciascuno ha sullo scalino
della propria porta
questo terribile povero
non ricevuto che prega.*

(D. Giuliotti)

Kristus jak posledný chudák
dvetisíc rokov už chodí
po všetkých cestách sveta,
pri každých postojí dverách
a zazvoní.

Prosí vždy pokorne, jemne,
prístrešie, hoc aj biedne.
A človek, počujúc zvonit,
hneď ponáhľa sa mu otvoriť.

No len čo zbadá,
že žobrák je sudca,
v hneve ho opluže
a zavrie dvere sprudka.

Čo asi urobí, sveta Vykupiteľ,
na schody sadá si smutne,
no Otca prosí dôverne:
Otče, odpusť im,
lebo nevedia čo robia.

Každý z nás má na svojich,
pred srdca bránou schodoch,
hrozného chudáka,
slabého žobráka,
jak neprijatý čaká.

Ⓣ Ján Košiar

Král Šalamoun - historické zamyšlení:

V jednom z minulých mešních čtení jsme narazili na slavnou postavu židovské královské historie - na legendárního krále Šalamouna. Co se skrývá za několika řádky biblického textu? Co nám říkají historické události ve svých podrobnostech?

Jak víme z Písma, král David sám určil přísahou Betsabě, matce Šalamounově, že její tento jeho syn bude následovat na trůn Israele. Za Davidovými zády se však pokusil uchvátit královský trůn Adoniáš. Zasáhl prorok Náthan a David přikázal pomazat, podle svého slibu, Šalamouna na krále. Adoniáš se poté ze strachu utekl k božímu oltáři a teprve po Šalamounově přísaze, že se mu nic zlého nestane, opustil posvátné místo a vzdal Šalamounovi hold.

Královská kniha nám pak dále líčí celý slavný běh Šalamounova života; významný je zde jeho sen, kdy se mu zjevil Hospodin a zvěstoval mu své požehnání i příslib dlouhého a šťastného panování. Král se vskutku brzy stal slavným a uznávaným panovníkem nejen ve vlastní zemi, ale byl obdivován i svými sousedy. Hospodin rozmnožil jeho majetek, což umožnilo nádherné stavby v Jeruzalému; zvláště chrám a palác patřily k nejohromivavějším dílům. Velmi známá je i návštěva královny ze Sábvy, která přijela, aby na vlastní oči shlédla moc muže, požehnaného Bohem.

Jak se však z Písma dozvídáme, ani Šalamoun nevděrněl ve své věrnosti k Hospodinovi a ve starším věku se pod vlivem svých cizineckých manželék oddal službě jejich božstevům. Po jeho poklesku mu Hospodin oznámil, že za trest stihne jeho říši rozklad a zmar; pro jeho otce Davida mu však učinil milost, že tato smutná událost nastala až po jeho smrti. Již za králova života však proti němu Hospodin postavil několik protivníků jako počátek ohlášeného rozpadu království. Nejnebezpečnějším z králových odpůrců se ukázal Jeroboám, kterého na jedné z jeho cest potkal prorok Achíáš a oznámil mu, že království 12 kmenů Israele bude rozbito a jemu, Jeroboámovi, se Hospodin rozhodl světit 10 kmenů. Když se zpráva o tom donesla k Šalamounovi, nařídil, aby byl Jeroboám usmrcen. V této kritické situaci se Jeroboám uprchl do Egvpty, kde zůstal až do Šalamounovy smrti, tj. asi do roku 930 př.Kr. Jakmile se Šalamoun odebral ke svým otcům, byli zde dva kandidáti na královský trůn: Jeroboám, dlejší v Egvptě; v Israeli se pak víceméně ujal vlády Roboám. Pro údajnou tvrdost jeho vlády se však lid od něho odvrátil, takže nevládl celému Israeli, nýbrž jen několika městům. Jeroboám ovšem nelenil a vracel se do vlasti. Když se to lid dozvěděl, táhl mu v ústřety a provolával její svým králem. S tím se však Roboám nehodlal smířit - svolal do Jeruzaléma všechny své věrné a chvstal silné vojsko k boji s Jeroboámem. Hospodin však ústy proroka Šemají zakázal vést bratrovražedný boj, Roboám se podrobil Hospodinově vůli a zůstal v Jeruzalému. Jeroboám se usadil ve městě Síchemu a shromažďoval tam

své věrné. Tak vládlo v Izraeli napětí a všichni čekali, co se stane. Mezitím se však chystal úder z jiné strany - z Egypta. Co k němu vedlo? Po vymření slavné 19. dynastie ramsesovců převzaly správu Egypta dvě centra: v dolnoegyptském městě Tanis vládli jako králové potomci starých vznešených rodů, zatímco v Horním Egyptě došlo k vytvoření tzv. Amonova státu božího, tedy teokratické vlády, v jejímž čele stál velekněz boha Amona s královskou pravomocí a titulem. Obě vlády se však dobře snášely a spolupracovaly na správě země. Přátelství se upevňovalo i vzájemnými sňatky. Dolnoegyptské království přestává existovat smrtí posledního vládce Psusenna II. roku 945 př.Kr. Ze západu však již delší dobu pronikali do egyptské Deltý početné skupiny libyjského obyvatelstva, které se během času zcela poegyptštily. A právě z horní vrstvy libyjské rodové aristokracie pocházel nový vládce Egypta a zároveň zakladatel další, tedy 22. královské dynastie: Šešonk, biblický Šišak.

Vládcové 21. dynastie se o zahraniční politiku příliš nestarali, nebo jim to sníše nedovolovaly poměry v zemi, která neměla dost prostředků k placení námezdné armády, jíž by bylo možno vyslat do přilehlých oblastí, aby chránila egyptské zájmy. Tím nastal v Palestině úpadek egyptského vlivu, čehož obchodně využil již král David. Jeruzalém se postupně prosazoval stále více, až se posléze stal nejvýznamějším obchodním uzlem blízkého Východu, zvláště po uzavření spojenečství s bohatými fénickými městy na pobřeží, jako Tyrem a Sidonem. Většina zboží, která dříve přicházela do mediteránní oblasti přes Egypt, putovala nyní přes Jeruzalém, což se ovšem muselo významně projevit na stavu příjmů egyptské státní pokladny. Vládcové 21. dynastie však neměli dost sil se tomuto vývoji opřít a omezili se spíše na diplomatické zásahy do tohoto pro ně negativního vývoje. Přesto se dá říci, že poměr Izraele i Egypta byl v této době celkem dobrý, neboť právě Šalamoun dostal za manželku jednu z dcer krále Siamona, který jako jediný vládce 21. dynastie podnikl vojenskou expedici do Palestiny. Dostal se až k městu Gezer, které dobyl. Pak se však událo cosi zvláštního: místo aby z dobytého města učinil egyptský opěrný bod, věnoval jej své dceři jako věno a dal ji za manželku králi Šalamounovi. Při vykopávkách v antickém Gezeru se našel akvadukt, který ve svém názvu "Vodovod pohanské dcery" podržel vzpomínku na faraonovu dceru. Tím však tehdejší egyptská aktivita v Palestině skončila.

V osobě Šešonka dostal však Egypt energického a schopného vládce, který se ihned po nástupu na trůn pustil do obnovy zemské správy a především do velkých reorganizací armády. Brzy se mu tak podařilo vytvořit silné vojsko, složené převážně z jeho soukmenovců libyjské národnosti. Obyvatelstvo této odedávna chudé krajiny se vlastně živilo prodejem svých služeb v žoldnéřských armádách okolních států. Je nutno říci, že patřili k nejlepším vojákům své doby.

Jakmile tedy král Šešonk upevnil dostatečně správu země, obrátil svůj zrak okamžitě za hranice, kde s rozmachem Israele narostl pro Egypt skutečný problém. Za Šalamouna se význam Jeruzaléma jako obchodní křižovatky ještě zvýšil, takže veškerý obchod středního Východu se skutečně odehrával v tomto městě. Šlo především o vysoce ceněné obchodní zboží z Indie, o něž byl zájem v celém Středomoří. Protože však na moři vládli Fénicičané, Israelští spojenci, měl Šalamoun celý tento obchod pod kontrolou. O výsledcích tohoto vývoje hovoří jasně biblický text, když říká, že se král stal nejbohatším mužem své doby. Je však nutno připomenout, že toto obrovské bohatství bylo královou soukromou záležitostí a jeho výdaje na smělé stavby byly jistě značně vysoké. Je docela možné, že i tento aspekt, jehož důsledkem bylo značné daňové zatížení obyvatelstva, o němž se zmiňuje i Písmo, přispěly k Jeroboámově vzpouře. V připravovaném protiisraelském tažení byl Jeroboámovův útek do Egypta pro Šešonka příznivou událostí, neboť mu tak přišly čerstvé informace až do domu. Proto Jeroboáma přátelsky přijal a dal mu dokonce za ženu jednu ze svých dcer. Zatím v Israeli po smrti Šalamouna nastoupil na trůn Roboám, jemuž po rozštěpení země zůstaly věrny pouze dva kmeny: Juda a Benjamin, z nichž Roboám vytvořil Judské království s hlavním městem Jeruzalémem. Jeroboám se vrátil do Israele s podporou Šešonka a snažil se zvrátit vývoj pro sebe. Jak bylo řečeno vpředu, docela se mu to nepodařilo a situace zůstávala nerozhodná. Roku 925 př.Kr. Šešonk, rozhodnut vyřešit otázku Israele a zničit Roboáma, vrhl své velké vojsko proti Palestině. Obrovská armáda asi o 100 000 mužích a 1200 bojových vozech zaplavila zemi. V krátké době král dobyl celou Palestinu, kde drobné městské státečky nemohly ani pomýšlet na odpor, a přitáhl k Jeruzalému. Město se jistě bránilo, ale proti egyptskému vojsku nemělo naději, zvláště když je opustili všichni spojenci. V krátké době bylo město dobyto a král sebral všechno jeho bohatství, které nyní putovalo do Egypta. Všechnen obchod se opět vrátil do egyptských obchodních center. Bohatá fénická města, která nevěděla, co má egyptský vládce v úmyslu, nyní trpce litovala svého proti-egyptského postoje. Narychlo svolaná rada fénických měst sestavila ponížený list s přísahou věrnosti, kde se hovořilo o egyptském králi jako o milostivém vládcu, který dává svým poddaným život a jejich majetku bezpečí. Poselstvo složilo list s bohatými dary u Šešonkových nohou ještě v Jeruzalémě. Král moudře přijal nabízené spojenectví, čímž přešla do jeho služeb celá mocná fénická flotila. Tato slavná královská výprava byla zvěčněna na jedné z bran říšského chrámu v Karnaku, kde můžeme dodnes vidět reliéf, na němž bůh Amon podává králi Ššnuru, na níž je navlečeno 156 palestinských měst, která jsou králi Bohem vydána do moci. Čteme tam známá jména jako Megiddo, Gezer, Gerasa, Adcalon, Jeruzalem aj.

Těmito zajímavými cestami tedy Hospodin splnil své rozhodnutí o rozpadu israelského království a o jeho vydání do cizí moci. Zde dobře vidíme, jak se to, co se zdá být shlukem náhod, nakonec ukáže jako dokonalý Boží plán.

Svatý Metoděj:

Přestože o soluňských bratřích bylo již mnoho napsáno, ja nakonec vždy užitečné je vzpomenout. Učiníme tak proto, abychom vzdali dík za kus té lásky, kterou nám věnovali a která i přes 11 století na nás přechází. Oběma mužům bylo určeno, aby šířili víru Kristovu. Těžko říci, který z nich měl větší zásluhy nebo vykonal více. Spíše se ve svém úsilí doplňovali. Nejprve byli posláni zvěstovat víru Kristovu Chazarům. Zdárné vykonání tohoto poslání, pak i znalost slovanského jazyka oba bratry kvalifikovala k úkolu ještě většímu. Jejich poslání bylo ve vzkvétající slovanské říši nad řekou Moravou, kde vládl kníže Rostislav. Měli navázat na misií akvilejskou a solnohradskou a dovršit jejich dílo. Bezpochyby zde již našli i kněze z domácího obyvatelstva. Již při daleké cestě podnikli první přípravy. Tak vzniklo písmo a první překlady bohoslužebných knih. A po uvedení na knížecí dvůr v roce 864? Projevilo se, že v osobě Metoděje přišel vzdělaný právník, diplomat a organizátor, v osobě Konstantina /Cyrila/ zase filosof a filolog. Ale Konstantin brzy svého bratra musí opustit /r. 868/ a umírá. Metodějovi však zbyli slovanští kněží, se kterými spravuje nově vzniklou diecézi a pokračuje v překládání bohoslužebných knih. Musel však čelit útokům vycházejícím od západofranckého episkopátu. Stal se obětí křivých obvinění, byl žalářován i týrán, kárav rozmařilost nového panovníka knížete Svatopluka upadl v nemilost. Přitom pokřtil knížete jednoho z Poviselských kmenů, mezi Maďary našel křesťany, zřejmě je pokřtil některý z jeho úředníků, pokřtil i českého knížete Bořivoje a poslal kněze do jeho země. To byla situace, v níž Metoděj křtil, vyučoval, byl na misijních cestách i v Římě. Když skonal, 6. dubna 885, byla v zemi řada kněží z domácího lidu i řada kostelů. Kněze sice potkal nepříznivý osud, i říše byla zničena, ale mnohé svatostánky stojí dodnes a plní svoji funkci.

Nemůžeme se neobdivovat velikosti jeho duchovní síly a sepietí s Kristem, že přes všechny obtíže se nenarušilo pouto se svatopetrským stolcem. Naopak, nezalekl se a dále věrně vykonával své dílo byv již za svého života dekorován věncem nekrvavého mučednictví. Neopustil svěřený lid a neunikl do kontemplativní samoty. Jeho počínání lze směle označit jako skutečné hrdinství svobodné vůle, která spolupracuje s milostí Boží. Pře krásně vyjádřil životopisec, kolik Ducha sv. se Metodějovi dostalo k jeho úsilí: "Přirovnáme-li všechny jeho ctnosti a veliké činy ke světcům jednomu po druhém, nebudeme se muset hanbit, neboť jednům byl rovný, než druhí byl o málo menší, oněm než jiní byl větší, výmluvně překonal pracovitostí a činné výmluvností. Tím, že se všem připodobnil, jevil se na něm obraz všech: bázeň Boží, zachovávaní příkazů, tělesná čistota a horlivé modlitby a posvátné úkony, mocné a líbezná slovo, mocné na protivníky, líbezná k přijímajícím pokárání, ráznost, milosrdenství, láska, vášnivost i trpělivost. Stával se všechněm vším, aby všechny získal."

Můžeme se ptát, co pro nás jako studenty bohosloví znamenají soluňští bratři. I my se máme stát apoštoly. Snad právě u sv. Metoděje se můžeme nejlépe přesvědčit o tom, co je to apoštol dobrého příkladu. Tak jako v dávném 9. století i dnes je třeba dávat příklad lepších lidských vztahů, velkodušné a odpouštějící lásky. O svých schopnostech můžeme pochybovat, ale máme srdce, které můžeme každému otevřít i nabídnout. Zkusíme-li to, jistě nám Bůh pomůže.

Joseph kard. Ratzinger

Pluralismus jako problém položený Církvi a teologii - universální Církev a Církve partikulární:

/Následující text je centrální částí proslovu prefekta Posvátné kongregace pro doktrínu víry, předneseného 28.1.1984 v Bari ke kněžím a pastorálním pracovníkům puglijské arcidiecéze. /

Na II. vatikánském koncilu vstoupilo znovu a s velkou jasností do povědomí, že Církev nemůže být srovnávána se státem, spravovaným centrálně, v němž jednotlivé provincie nejsou ničím jiným, než pododdíly jediného aparátu. Eucharistická eklesiologie, jež znovu vplynula do katolického vědomí z ortodoxní teologie, poukázala zřetelně na skutečnost, že Církev není vskutku formována prostřednictvím nějaké vlády, protože v opačném případě by nebyla ničím jiným nežli zvláštním typem státu či asociace, jako je tomu u jiných států či asociací. Je totiž ustavena Kristem a formuje se na základě svátosti, proto je svátostí i ona sama. Církev buduje Eucharistie jako Kristova přítomnost a svátost. Kdekoliv se tedy slaví Eucharistie adekvátním způsobem, je Církev přítomna ve své plnosti. Tak jako Kristus v ní není přítomen jen zpola, ale ve své celistvosti, tak i Církev je přítomna ve své totalitě všude, kde je Eucharistie. Místní Církve jsou pak Církví v plném slova smyslu a nejen její omezenou částí, jakoby odříznutou z velkého těla. Pomineme-li již skutečnost, že Kristus nemůže být přítomen než ve své úplnosti, nemělo by se zapomínat ani na další aspekt: na to, že může být jen Jeden a můžeme tedy k němu přistupovat pouze v jednotě s druhými. Jednota universální Církve je tedy v tomto smyslu vnitřním elementem místní Církve, stejně tak jako z druhé strany pak mnohost a specifický význam místních Církví náleží k podstatě církevní jednoty.

Tato skutečnost se zásadním způsobem vyjadřuje ve vzájemném svazku Primátu a Episcopátu. Na správné koordinaci obou těchto faktorů závisí souzvuk jediné Církve v mnoha Církvích. Celkový rámec problému je do té míry mnohotvárný, že je nemožné pokoušet se jej popsat byť i jen přibližně. Musím se tedy omezit jen na nástin dvou poznámek k tématu:

a/ vztah vzájemnosti mezi Episkopátem a Primátem obsahuje ve svém jádře podstatně hlubší princip konstituce Církve - koordinaci mezi principem personálním a komunitním. Absolutní moc jedné jediné osoby, tedy monokracie, je vždy ohtěžkána nebezpečími. I kdyby se uvažovaná osoba pohybovala v nejvyšší morální zodpovědnosti, může podlehnout formám jednostrannosti, či se v nich utvrdit. Právě proto moderní ústavní vývoj obecně vždy směřoval ke kolegiálním orgánům a k formám vzájemné kontroly mezi nimi. Z druhé strany však, čím více zkušeností s těmito ústavními strukturami získáváme, tím zřetelněji se jeví jejich omezení a nebezpečí: zodpovědnost dnes sklouzává k anonymitě. Nakonec nikdo nebude muset být zodpovědný za to, co se udělalo, protože tím, kdo rozhodl je skupina a s ní se nikdo neidentifikuje úplně. Skupiny činí rozhodnutí nivelovanými a odcizenými. Produktem takto-

vého stavu jsou většiny, jež nejsou způsobilé k tomu, aby byly posledním zdrojem toho, co je spravedlivé. Konstituce Církve však přece zná harmonický soulad komunitního principu a osobní zodpovědnosti na všech úrovních, byť i s velmi odlišnými stupni hodnoty. Farář je spojen se svou farností, biskup se svým klérem a spolubratry v episkopátu, napež se společenstvím biskupů. Současně však existuje vrcholná osobní zodpovědnost, jíž se nelze vyhnout, ani ji předat či nechat rozplynout uvnitř nějakého kolektivu - ať již na úrovni farnosti, či na úrovni diecéze nebo na úrovni všeobecné Církve. Co bylo dříve nejraději nazýváno modelem monarchistického episkopátu jako struktury církevní konstituce, by mělo být lépe označováno jako princip osobní zodpovědnosti v očekávání. Církev se stává hmatatelnou a zodpovědnou na úrovni osob. Tyto osoby pak nemohou rozhodovat pouhým posuzováním, ale musí při rozhodování vycházet ze spojení svého svědomí s vírou celé Církve, Církve jako společenství, které ovlivňuje svědomí a může si dovolit ve své konstituci ve svědomí zavazovat a spojovat tak mezi sebou komunitu a osoby. Papežský primát by byl utopický a nereálný, kdyby neměl obdobu na úrovni, jež jej předchází - osobní zodpovědnost biskupa, která se nemůže vyčerpat jednou konferencí, ať již jakkoliv důležitou, aby konkretizovala jeho spojení s universalitou. A naopak - biskupský princip by se vléval do prázdna, jestliže by zde, přiměřeně jeho významu pro partikulární Církev, nebyl ekvivalent na úrovni Církve všeobecné. Právě tato personalistická forma práva a zodpovědnosti podněcuje barvitý a vitální pluralismus: biskupský sbor je tělesem skládajícím se z těch, kteří nesou specifickou vrcholnou zodpovědnost pro partikulární Církev, jež je sama Církví ve své celistvosti a v níž biskupové naplňují zodpovědnost Církve všeobecné. Jedině takto může biskupský sbor být plně životnou skupinou, respektující mnohotvarost Ducha v jediné Církvi.

b/ nicméně i zde se projevuje také zvláštní protikladnost hnutí. Papežství se zprvu vsutku jeví jako garant jednoty a tedy i skutečnosti, že každá partikulární Církev musí být skutečně i Církví jednou. Z historického úhlu pohledu však vyvstává, že právě koordinace mezi řízením partikulárních Církví a Církve universální je hybným faktorem pluralismu. Klasickým příkladem z této oblasti je polemika 13. století o otázce žebavých řádů. Tradiční mnišství se tehdy bez potíží včlenilo do biskupského zřízení Církve, protože jednotlivá opatství se omezovala pravidelně nanejvýš na vlastní teritorium a nevměšovala se do specifické práce na poli duchovní správy. Tu však znenadání vstoupila na scénu charismatická hnutí rovněž pastorálního charakteru, jež se dynamicky šířila a konala od svého centra až po celém kontinentě a stávala se tak přímou konkurencí řádné pastore prostřednictvím kazatelství, zpovědi a liturgických úkonů. Boj světského kléru proti žebavým řádům na půdě universit je pouze nejzřetelnějším aspektem tohoto střetnutí, jež mimo jiné reprezentovalo také zlom ve feudálním řádu směrem k moderním a živějším formám ekonomického života a jež bylo tedy v tomto

slova smyslu i střetnutím rozdílných historických epoch. Nemůže se v žádném případě říci, že by žebřavé řády byly úplně a výlučně v právu. Je však níméně pravdou, že v systému téměř již sklerotizovaném dodalv zvěstování Evangelia nový dynamismus, skrze ně se všeobecná Církev jako taková stala vnímatelnou a činnou uvnitř jednotlivých místních Církví. Právě prostřednictvím takového nástroje se všeobecná Církev, jako taková, mohla stát reálnou a tudíž i opět schopnou misijního impulsu. Pluralismus dynamické apoštolské akce ze strany hnutí universální Církve se tak projevil jako plodný a postavil se, jako druhá síla, po bok pastorální aktivitě, spojené s teritorií místních Církví. Z druhé strany se pak tato aktivita všeobecné Církve v Církvích místních stala možnou jako faktor pluralistické a přece však v konečných důsledcích jednotící pastorální akce, jenom ve spojení s konkrétním a teologicky zakotveným orgánem všeobecné Církve s Petrovým úřadem. Zdá se mi, že se až dosud věmovalo příliš málo pozornosti a úvah skutečnosti, že oba velké podněty, z jejichž popudu se vyvíjela doktrína Primátu ke své vrcholné a úplné podobě, nejsou vlastně odvozeny z unitaristických zájmů, ale spíše z dynamiky pluralistických požadavků. Nejprve to byl boj západní Církve o svobodu, tedy o odlišení Státu a Církve v jejich esenciální ne-identitě, kromě toho to však byl, mezi jinými, i podnět "hnutí zdola" na úrovni všeobecné Církve, v němž dynamika apoštolátu všeobecné Církve učinila plodnou a integrální i pastorační Církví místních. Obě tyto skutečnosti jsou tak, v jistém smyslu, jakousi verifikací petrovského úřadu, vycházející z praxe dějin Církve a z její zkušenosti. Není nutno prokazovat, že obě dvě jsou velmi aktuální, dříve, tak jako nyní. Pouze všeobecná Církev může zaručit odlišení lokální Církve od státu a společnosti. Stejným způsobem také dnes shledáváme opět fenomén nadúzemní apoštolské aktivity, vycházející "zezdola", v níž se objevují nová charismata, oživující teritoriální pastorační. I dnes nalézáme jistý typ hnutí, jež nemohou být svedena pod episkopální princip, ale opírají se, ať již na úrovni teologické či praktické, o Primát, jenž tak znovu nabývá role faktoru vitálního a plodného pluralismu v Církvi, především proto, že umožňuje spojení jejich jednoty v konkrétní realitě.

přeložil -jh-

Po stopách nejstarších dokladů přítomnosti křesťanů na území naší vlasti:

J. Holeček

Návštěvníka Muzea římské civilizace na římském EUR bezesporu ohromí, v sále věnovaném pannonským legiím, gigantický odlitek báze sloupu Marka Aurelia. Jeho centrálním motivem je reliéfní zobrazení scény "zázračného deště", v níž nad žíznícími legionáři, z nichž jeden nese na oválném štítě znamení kříže, rozpráhuje spásonosné náručí sám Jupiter-Hromovládce a zalévá je hojnými proudy vod /na originálu, umístěném na piazza Colonna, je scéna patrná z východní strany ve třetím pásu reliéfů /.

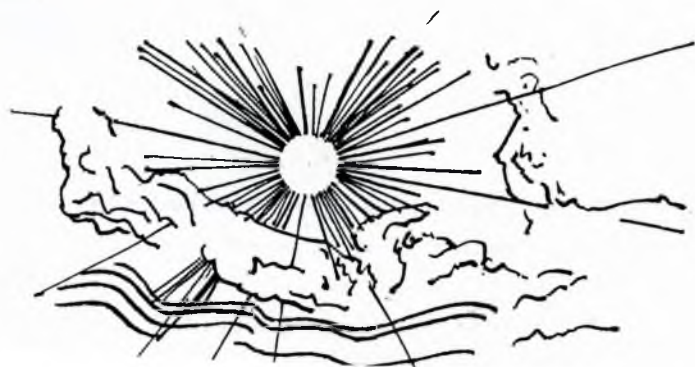
Dramatické zobrazení připomíná jeden z vrcholných momentů tzv. markomanských válek císaře Marka Aurelia Antonina /161-180/, "filosofa na trůně", autora proslulých "Hovorů k sobě", psaných shodou okolností rovněž na "území Kvádů nad Granuvou", tedy v povodí našeho Hronu.

Po roční náročné kampani proti svébským Markomanům, neustále ohrožujícím severní hranici impéria, dovršené jejich porážkou a pokořením, oslavil triumfující Řím vítězství rážbou zvláštních mincí s opisem Germania subacta a 15. října 172 poctil posléze senát císaře Marka Aurelia a jeho syna Kommoda čestným titulem Germanicus. Kapitulačním podmínkám se podrobili i markomanští sousedé Kvádové, obývající moravsko-slovenský prostor, a zavázali se vyklidit pruh území v šíři 76 stadií /14 km/ od Dunaje a přijmout i dosazeného prořímského krále Furtia. Jejich věrnost však neměla dlouhé trvání a zakrátko porušili svůj klientský poměr k Římu, samovolně si zvolili nového krále Ariogaisa /Harjaqais/ a poskytovali útočiště markomanským bojovníkům ustupujícím před Římany. Přestože žádali císaře o uznání nového stavu a nabízeli, že vrátí 50 000 zajatců zavlčených z římského území, rozhodl se Markus Aurelius udeřit.

Výchozím bodem tažení nebylo tentokrát tradiční Karnuntum, ale Brigetio či Salva u pozdější Ostřihomi. Dvanáctá legie Fulminata, jíž velel Pertinax nebo Pompeianus, pronikla údolím Hronu hluboko do nepřátelského vnitrozemí až na pomezí kmene Kotinů. Zde však byla na pochodu v horkém letním dni v hornatém terénu zaskočena velkou přesilou Kvádů, kteří na ni zběsile zaútočili. Proti sevřeným a ukázněným řadám legionářů však neměli germánští bojovníci bez jednotného velení větší naději na úspěch. Po krátkém boji se stáhli a omezili se na obklíčení legie, sevřené v úzkém údolí, aby jí znemožnili jakýkoliv manévr a především přístup k vodě. Potom trpělivě vyčkávali, až Římané podlehnou žízni a slunečnímu úpalu.

Situace se pozvolna stávala kritickou, neboť s legií se octl v tomto sevření i sám císař se svým štábem. V poslední chvíli se však strhl příval prudkého deště doprovázeného hřměním a údery blesků do řad barbarů, což ochabující Římany naplnilo vědomím Boží pomoci a vrhlo do drtivého protiútku, který prorazil kvádské linie. Nadšené vojsko po tomto zázračném zachránění pozdravilo jásavě císaře již posedmé titulem imperator. Zpráva o

zázračném vysvobození legie se bleskem rozšířila. Křesťanští legionáři přičítali nadpřirozené přispění svým modlitbám / Legio XII Fulminata pocházela z Melitény, jedné z nejvíce christianizovaných oblastí Malé Asie /; úřední římská verze však připsala záchranu legie bohu Merkuriovi, který pomohl císaři pro jeho zvláštní zbožnost, a demonstrovala ji ještě na konci roku ražbou zvláštních sesterciů s postavou boha Merkuria stojícího v chrámu, zjevně egyptského stylu, a s opisem Religio Augusti. Napjatá situace v Podunají si i v zimě na přelomu let 173/74 vyžádala císařovu přítomnost a právě v této době začíná Markus Aurelius psát první knihu svých Hovorů. Pro nás je však zajímavější spirituální kontext "zázračného deště", naznačený již i egyptským rázem Merkuriova chrámu na slavnostních sesterciích. Oficiální Historia Augusta spolu s římskou tradicí připisuje zázrak působení zvláštní modlitby kněží doprovázejících císaře, mezi nimiž zaujímal čelní místo egyptský kněz Harnufis v hodnosti "hierogrammateus", tedy písař posvátných textů, pocházející z alexandrijského Serapea, které se za císařství stalo centrem staré moudrosti. Harnufis byl po řadu let jakýmsi "poradcem pro kult" Marka Aurélie; nedávným nálezem epigrafické památky - dedikace Isidě - máme dosvědčenu jeho přítomnost v císařském praetoriu, jakémsi generálním štábu v Aquileji již k roku 168/69. Z jeho iniciativy byl svolán sbor kněží "ze všech stran" k naplnění "ritus peregrini"/kolektivní očisty/, aby byly panonské legie chráněny před nebezpečím morové nákazy, a doprovázel i výpravu v roce 173. Zázračné deště jsou zmiňovány již v textech faraonské éry a alexandrijské Serapeum pak bylo známo i znalostmi magických formulí k zázrakům týkajících se vod. Kromě Harnufia proslul v římském prostředí např. Pankratés, rovněž posvátný písař Isidy, jehož magické nadání a zázraky obdivoval zvláště císař Hadrián. K tomuto kruhu kněží náležel i Julián chaldejský, jehož magickým schopnostem přičítala "zázračný déšť" mladší podání. Moderní bádání se po rozsáhlých diskuzích, v nichž se mnohdy pochybovalo i o přímé účasti Marka Aurelia při události /protože na zmíněném reliéfu triumfálního sloupu není přímo zobrazen/, však opět přiklání na základě rozboru zpráv Cassia Diona k verzi, podle níž zázračnou záchranu XII. legie přivodil kněz Harnufis invokací k Hermu Aeriovi, jehož posléze slavnostní ražba zobrazila v římském duchu jako Merkuria. Emise těchto sesterciů byla ještě roku 173 doplněna i ražbou medailonu, zobrazujícího Jupitera na čtyřspřeží, jak bleskem sráží k zemi ozbrojeného barbara, aby nebyl opomenut ani moment "zázračné bouře", dokreslující nadpřirozený rámec vysvobození Fulminatů z nepřátelského sevření v horách Pohroní.

KTO MAL PRAVDU?

Príbeh, ktorý je tu zachytený nám odkrýva skutočnosť ľudského súdenia, ktorému každý jeden z nás podlieha v konfrontácii s realitou v ktorej sa každodenne ocitáme. Nie je tak dôležité akú formu používa pisateľ pri odhaľovaní pravdy, ako je dôležité, aby jasne poukázal na určité skutočnosti, v ktorých je ukrytá pravda. Kristus si zvolil formu podobenstiev, Ezop si zvolil formu bájok, básnici sa vyjadrujú formou veršov, maliari ukrývajú svoje talenty do obrazov, hudobníci sa k nám prihovárajú formou symfonických skladieb, umelci nám cez svoje diela odhaľujú záhyby svojich duší, z čistých očí detí sa na nás usmieva krása, ktorá nám svedčí o prameni krásy večnej a z tvári starcov môžeme vypozerovať skrytú nádej po nekonečne v ktorom sa človeku odhalia hodnoty večné. Teda každý sme svedkom niečoho, čo tvorí iba jeden malý kamienok, ktorý zapadá do mozaiky jedného kompletného obrazu v ktorom sa hýbeme, žijeme a sme. Nik z nás si však nemôže nárokovať zo stopercentnou istotou, že iba on má pravdu ktorej kvalita a úplnosť sa už nemôže zdokonaľiť. Pozrime sa, čo nám o tom hovorí tento príbeh: - Na jednej ceste do mesta, kráčali otec, syn a osol. Šiel oproti nim pocestný, ktorý ich zo začudovaním oslovil. "Prečo si jeden z vás nesadne na to zviera, aby si uľahčil v ceste, veď či osol neslúži k tomu"? A tak otec vysadil syna na osla a šli ďalej. Po chvíli stretli ďalšieho pocestného, ktorý sa oboril na syna: "A či sa ty nehanbíš niesť sa na oslovi a svojho otca necháš zhrbeného ísť peši"! Keď to syn počul zarazil sa a zišiel z osla, aby pomohol otcovi v ceste. Onedlho ich pristaví s krikom ďalší pocestný, ktorý sa osopil na otca: "A ty starý, či nevidíš ako to dieťa chúda musí za tebou utekať, zakiaľ sa ty nesieš na oslovi"! Ako to otec začul, ihneď vysadil i syna na osla a tak sa niesli spoločne na zvierati. No len čo prešli dajaký ten úsek cesty vidia, ako oproti nim nejaký človek zalamujúc rukami kričí: "Ľudia a či nemáte zľutovania nad tým zvieraťom, veď sa len pozrite, ako sa mu podľamujú nohy, pod vašou ťarchou, ktorú musí niesť"! Keď to títo začuli, zoskočili z osla a otec v dobrom úmysle, aby vyhovel tým predchádzajúcim prehodil si osla cez plecia a tak kráčali vedno so synom a oslom na pleciach do mesta. Pred bránami mesta ich so smiechom vítal človek vraviac: "Aký ste vy len blázni, miesto toho čo by ste sa mali vy niesť na oslovi, nesiete ho na pleciach, videl to svet?"

Michael T.

J E Z A Č O Ď A K O V A Ě

Odchodom českých sestier z kongregácie sv. Karola Boromejského, na jeseň roku 1978 sa v istom zmysle uzavrelo jedno obdobie v živote nášho kolégia, - obdobie 50 ročnej práce týchto sestier až do vyčerpania.

Odchod sestier na zaslúžený odpočinok však postavil predstavených kolégia pred takmer neriešiteľný problém, kde zohnať náhradu. Začalo pracné nadväzovanie kontaktov s mnohými inštitúciami, úradmi, osobnosťami i osobami, zisťovanie možností, hľadanie. "Bolo to ako dobrodružstvo" spomína Mons. Karel Vrána, práve vtedy novomenovaný rektor, ktorý vtedy spolu s terajším pánom biskupom J. Škarvatom, za pomoci kardinála Rubína a biskupa Dabrovského, tajomníka poľského episkopátu, problém nakoniec zadarmo vyriešili. Bolo dohodnuté, že do Nepomucéna prídu poľské sestry z kongregácie "Matky Božieho Milosrdenstva".

A tak 21. októbra 1978, deň pred slávnostným uvedením Svätého Otca, Jána Pavla I. do úradu Pastiera celej Cirkvi; sestra Tadea, generálna ekonómka kongregácie, priviedla z Varšavy prvé tri sestry do Ríma. Boli to sestra Fabiana, ktorá tu je dodnes, a sestry Imelda a Katarína, ktoré sa neskôršie vrátili do Poľska. O 14 dní neskôr pricestovala ich predstavená, sestra Loyola.

Krátkym pohľadom do histórie zistíme, že kongregácia "našich" sestier bola založená vo Francúzsku, kde v meste Laval bol prvý "Dom milosrdenstva". Hlavnou náplňou sestier kongregácie vtedy bola starostlivosť o dievčatá mravne padlé a zlej povesti, na základe čoho ľudia často nazývali sestry "magdalenky". Krátko po založení sa kongregácia rozšírila aj v Poľsku, kde boli založené domy vo Varšave a v Krakove. V roku 1935 Svätá Stolica potvrdila nové konštitúcie spoločnosti. Kult úcty Božieho Milosrdenstva v poľských komunitách bol oživený najmä od 2. svetovej vojny zásluhou služobnice Božej, sestry Faustiny Kowalskej / 1905 - 1938 /.

Poslanie našich sestier najlepšie vystihuje 24. bod stanov ich vlastnej spoločnosti: "- podstata nášho poslania je práca, ktorú konáme s úmyslom podo- bať sa Bohu...".

Dnešnú komunitu sestier v našom kolégiu tvoria: matka predsavená, sestra Loyola, asistentka, sestra Valéria, o kuchyňu sa starajú sestry Fabiana a Gemma, a za prácovňu zodpovedajú sestry Irena a Deodáta, ktorá práve v týchto dňoch oslávila strieborné jubileum svojich večných sľubov.

Sestry "Matky Božieho Milosrdenstva" svojimi modlitbami a prácou, ktorú stále, cez pracovné dni, nedele i sviatky neúnavne vykonávajú, majú nesporné obrovský podiel na normálnom, každodennom živote nášho kolégia.

Nech je im odmenou za ich námahy sám Pán, ktorému sa všetkou touto činnosťou snažia pripodobniť. To im vo svojich modlitbách od Boha vyprosujeme a naozaj veľa síl, trpezlivosti a duchovnej radosti všetci zo srdca želáme.

Máme-li napsat něco více o sestrách, které se o naši komunitu a vlastně o celý dům starají, předem musíme upozornit, že je to obtížné. Jejich "pracovní náplň" je široká, i když se mnohdy jedná jen o maličkosti. Uděláme tedy malý náčrt toho, zač jim máme být vděční.

Některé řeholní společnosti mají zde v Římě už dlouholetou tradici. Naše sestry z řádu Matky Božího Milosrdenství jsou vlastně pionýrky jejich kongregace zde ve Věčném Městě. V naší koleji se ujaly práce po českých sestrách boromejkách, které pro svůj vysoký věk už nemohly pokračovat v náročné práci. Je samozřejmé, že začátky nové sestry neměly lehké. Jejich hlavním působištěm byl a stále ještě je suterén. Při jejich snaživosti však brzy dosáhnou nejméně prvního patra. V suterénu je totiž kuchyně a prádelna, a to je místo, kde se celý den pracuje.

Když jsem přišel do Nepomucena v roce 1980, sestry zde byly něco málo přes rok. Vlastně se ještě zaučovaly. Zaučovaly se hlavně na kuchařku, protože italská kuchyně je jiná nežli česká nebo polská. I když se zdá být jednoduché uvařit špagety s nějakou tou omáčkou, zas tak jednoduché to přeci jen není. Říká se, že každá kuchyně má svá tajemství, a právě toto se naše sestry rozhodly odhalit. Odhalování to bylo pomalé, ale jisté. Nechám na strážnících, aby rozhodli, jak daleko se v tomto procesu sestry dostaly. Chtěli bychom však jen dodat, že hubených postav je v koleji skutečně málo, řekli bychom stále méně. Pokud je přeci jen objevíte, mrknutím oka se přesvědčíte, že to není chyba kuchyně, nýbrž že se většinou jedná o rodovou záležitost.

"Blažení neduživí, neboť oni budou sestrami přikrmováni", toto deváté blahoslavenství platí ovšem pouze v Nepomucenu. Sami jsme se mohli totiž přesvědčit, že sestry mají v zásobě vždy něco navíc pro ty, kteří zdánlivě vypadají špatně. Se rčením "kde se dobře vaří, tam se dobře daří" kuchyni opustíme a vstoupíme do dalšího sálu - do prádelny. Řekneme-li prádelna, nepředstavujte si prosím místnost plnou páry, kde není vidět na krok. Nepere se zde sice "a secco", ovšem pára zde není. Ta ostatně už dávno vymizela z tohoto domácího procesu. Zůstává však stále žehlení a je ho až nad hlavu. Svědčí o tom často se měnící přírodní šňůry k žehličkám. Ostatně, mít na starosti 70 osob, které týdně žádají čisté prádlo, to není maličkost. A přesto se při této práci snaží sestry ještě něco přiučit i z italstiny. Obdivuhodná snaživost. V rohu této místnosti stojí sešikovaný šicí stroje. Krejčí zde v Římě jsou drazí a pak, kdo ví, jsou-li to katolíci, jak si posteskyl jeden náš kolega. Sestry tedy většinou zkracují studentům kalhoty, rozšiřují je v pase, našívají na prádlo osobní značky a možná že na přání by dokázaly i něco vyšít na záda. V poslední době stihly dokonce ušít pro každého seminaristu rochetu, pro kněze alby a tv nejhezčí ornáty v jejich kapli jsou též z dílny matky představené. A jejich domeček? No, o tom snad až někdy jindy. Ptáme se: "jak to, že při tak náročné práci není na našich sestrách vidět nervosita ani únava? Vždyť toho odpočinku tolik nemají". Jediná odpověď je jejich duchovní život. Ten samozřejmě nemůžeme posuzovat, protože ani jeden ani druhý nejsme jejich spirituálové, ovšem jiné vysvětlení nemáme. Možná je to i tím, že si uvědomují, že žijí v samém srdci Církve, blízko jejich milovaného sv. Otce a z toho pak čerpají i duchovní sílu.

Co říci závěrem. Velká slova by snad ani nebyla na místě. Snad by stačilo krátce si na ně vzpomenout, když si ze své přihrádky každou sobotu bereme čisté, vyžehlené prádlo. Nebo když každé ráno, poledne i večer přicházíme do refektáře s jistotou, že se ozve zvonek výtahu a přijde na vozících připravené jídlo. Nic víc, možná jen přidat krátkou modlitbu a jsou to určitě i modlitby, za které máme být našim sestrám vděční.

Kronika

Můžeme skromným zhodnocením konstatovat, že první Brázda byla s potěšením přijata na všech místech, kam se dostala, a z mnoha jiných míst byla žádána. Spokojený redaktor obcházel všechny autory i autořky, všichni si poklepávali na ramena a osnovali plány, co by mohlo být příště. A se skutečností toho "příště" byli všichni mile překvapeni. Všechny snahy po vzájemném dobru se protly. Uspokojen byl i náš otec rektor. Jeho novým příspěvkem ke společnému úsilí je, že Brázda má solidní technickou úroveň a že se může dostat do rukou většího počtu zájemců.

Proto můžeme říci, že advent začal krásně, že s příchodem adventu se dostalo řady drobných pozemských i duchovních radostí. Advent zve k životu, vyzývá k lásce a k pomoci. Téměř symbolicky připadá na začátek adventu mikulášská nadílka, o které se psalo v minulém čísle.

Jinými dárky nám i ostatním nepomocenským komunitám byly koncerty. Na konci své dovolené, vlastně pěveckého turné po krajanských střediscích, navštívila Řím sólistka sydneyjské opery Miluška Šimková. Její koncert v Nepomucenu se uskutečnil 15. prosince. V první části vystoupení se kyjovský kroj pěkně doplňoval s řadou národních a staropražských písní a hašlerek. Ve druhé části byly předneseny ukázky ze Smetanovy písňové tvorby, mimo jiné obě ukolébavky z Hubičky, jejichž podání bylo kouzelné, a pak přídávky zlidovělých melodí. O týden později uspořádalo koncert tradiční duo /Brian Harrison - zpěv a klavír, Petr Vašíček - klavír/ doplněné na kvartet /italská flétnistka se však omluvila/, takže zbylo jen mezinárodní trio /nezklamal Pablo Álvarez - kytara/. Salómem zněla Beethovenova Měsíční sonáta, Bachovo Preludium a fuga a-moll, Sukova skladba o Štědrém večeru, árie z Händelova Mesiáše a Bizetův Agnus Dei. Na závěr přidal Mr. Harrison vzpomínku na svoji domovinu - australské lidové písně. Kdo z Římanů přišel, nelitoval, pro ostatní buď už poučením, že by mohli sledovat oznámené akce. I kulturní pořad je dárkem.

Příprava adventní liturgie pro nás znamenala nácvik antifon a vánočních písní, o které byly naše bohoslužby obohaceny. Zpěv byl samozřejmě součástí středověčné večere. Obě komunity, naše i americká /bohužel konviktoři se již rozejeli/, si opláceli píseň písní a snad by zpívali dodnes. Jen na zásah otce rektora mohli Američané odejít na mši sv. do baziliky sv. Petra. Během večere přišly i sestry a k přání "Wesolych Swiąt Bożego Narodzenia" přidali i několik svých koled. Pod stromečkem našli alumní košík dárků: jak by ve studentském prostředí mohlo být jinak - knihy: právě vydaný životopis kard. Trochty, který otec rektor obstaral od českých saleziánů, a ti, kteří začali studovat na teologické fakultě, dostali navíc biblický slovník. Naděje, že se knihy plně studijně využijí je splnitelná, aby takových dárků se dostalo po zásluhách. Půlnoční mše sv. v další kapli se zúčastnili i někteří z okolních obyvateľ. Večerní mše sv. v den Narození Páně pak vzhledem k širší účasti věřících byla sloužena v šesti jazycích /latinsky, italsky, slovensky, česky, anglicky a polsky/. Vá-

noční výzdobu kaple a refektáře nemusím zvlášť připomínat. Zmíním se jen o zajímavém nápadu jednoho z našich sakristánů, Pala Benedika, který k umístění Betléma využil volný prostor v obětním stole. Tak byly mše sv. slouženy přímo nad betlémem.

Poslední den universitních přednášek byl 21. prosinec. Alespoň na filosofické fakultě nebyl všední. Rozloučili jsme se s přednáškami koncelebrovanou mší sv., při níž hlavním celebrantem byl rektor university msqre. Pietro Rossano. Slovy své homilie formuloval toto zdůraznění filosofie pro teologická studia tak, jak to již před šestnácti stoletími učinil a zdůvodnil sv. Hippolytus ve svém díle, zkráceně zvaném Philosophomena čili Vyvrácení všech herezí.

Po svátku Narození Páně se rozejela i většina alumnů. Ale kdo zůstal v Římě nebo v Itálii, viděl nevidané. Již 28. prosince přinesly italské noviny fotografie zasněženého Milána. A sněžení se šířilo a s počátkem ledna přišlo i do Říma. I s mrazem. A sníh vydržel déle nežli měsíc. V kolejší zahradě se objevili tři sněhuláci, lovci kuriozit fotografovali pomeranče prosvítající ze zasněžených větví. Mohli jsme si říci, že okenní těsnění i zdvojené okenní tabule jsou účinné a že i topné agregáty by mohly být výkonné.

První den universitních přednášek měl být 7. leden. Toho dne bylo oznámeno, že se přednášky nekonají. Druhý den taktéž, třetí den se již prodlužovaly prázdniny, známé dobře jako "uhelné" až do konce týdne.

Na konec prvního semestru připadla i malá soukromá oslava. Jedna z našich sester, Maria Deodata, oslavila první větší jubileum svého setrvání a činnosti v řádu. Známe sestru Deodatu plnou činnorodosti buď u pračky nebo se žehličkou v ruce: týden co týden nám předává dílo svých rukou. Mši sv., při které byl hlavním celebrantem otec biskup Jaroslav, děkovala Bohu za to, že jí dopřál dosáhnout takového jubilea. Z mnoha rtů se nesla modlitba díky za ni. V saloně se po této mši sv. sešla celá komunita koleje s osobním poděkováním. K děkovným proslovům jsme přidali české, polské a slovenské lidové písně /sbormistr Bernard Mišovič, klavírní doprovod Jano Košiar/, Američané evokovali irskými baladami podobnost dějin Irů a Poláků. Poté muselo přijít něco veselejšího: šansony Erica Blancharda vyloudily úsměv na tvářích těch, kteří rozuměli i těch, kteří nerozuměli. Nakonec Dva policajci Offenbachovi /Harrison, Alvarez/ vyhnali všechny do refektáře.

Konec zkouškového období již tradičně patřil sv. Cyrilu a Metoději. Navečer 14. února jsme se odebrali do blízké baziliky sv. Klimenta, kde mši sv. sloužil sv. Otec. V tomto jubilejním cyrilometodějském roce nejenže stojí v čele Církve papež slovanského národa, ale kněz, který dokonce býval arcibiskupem v Krakově ležícím nad řekou Vislou, jejíž oblast slovanští věrozvěstové rovněž navštívili. Tato spojitost je pro nás zvlášť krásná. Na památku našich věrozvěstů sloužil v neděli 17. února p. Tomáš Špidlík v kolejší kapli mši sv. podle byzantského ritu. Sakristáni připravili ikonostas a

ikony, k přísluhování byli připraveni Jan Bárta a Palo Benedik. Zpěváci, kteří po dva týdny cvičili pod vedením Bernarda Mišoviče, byli tento den dirigováni Pablo Alvarézem.

Zůstaňme ještě u cyrilometodějské oslavy. V neděli 17. února navštívil Nepomucenum představený irských benediktinů od sv. Klimenta prof. Boyle. Nejednalo se pouze o zdvořilostní návštěvu, ale především o to, aby vypravoval o vykopávkách v podzemí baziliky, o tom, jak přišel na stopu ostatků sv. Cyrila a opět je donesl do baziliky, neboť po napoleonských válkách byly pokládány za ztracené, nakonec i o hypotéze prof. Osborna o lokalizaci hrobu sv. Cyrila, která je podnětem k dalším výzkumům. Většina poznatků nám sice byla známa, ale osobní přítomnost badatele jim odebírá suchopár a dodává poutavosti. Setkání s prof. Boylem bylo jedním z celé řady populárně vědeckých akcí, které se v koleji v posledních letech plodně rozvíjejí. Nelze sice říci nic určitého, ale proslýchá se, že o další se jedná s prof. Skalickým.

A to již je přede dveřmi začátek postní doby: v tyto dny ulicemi chodí masky, vzduchem létají konfety. Ani naši profesori na universitě jim neunikli a raději přednášeli obtočení papírovými girlandami, nenuceně si s nimi pohrávajíce, jakoby to souviselo s výkladem. Popeleční středa tyto hrátky ukončila. Doba pokání, jejíž počátek je navenek symbolizována popelem, však musí zasáhnout především nitro. Proto byly stanoveny na tuto dobu dvě duchovní obnovy: na 23./24. února a na 23./24. března. Únorové ritiro bylo svěřeno p. Štefanu Senčíkovi. Promluvy byly věnovány modlitbě, její funkci jako rozhovoru s Bohem, účinnosti i jako prostředku vnitřního rozhodování. Tomu napomáhá i společná modlitba ve zcela konkrétní situaci. Pro naplnění postní modlitby naši představení vybrali právě den 26.2.-výroční den úmrtí msgra. Jaroslava Sychry. Chodíváme tento den společně k jeho hrobu obětovat mši sv. a pomodlit se za jeho duši. A každý přitom obětuje modlitbu i za své blízké, dobrodince, také za alumny, kteří se nadožili vysvěcení. A v tom je určité tajemství: prosebný ráz kajícínosti je spojený s láskou, bez které si kříž nelze představit.

-pb-

Ján Košiar

O D H O D L A N I E

Keď nastať má chvíľa vážna
odchádzaš preč, do ústrania.
Pokoj chceš mať od davu
často čo mení náladu.

Štyridsať dní na púšti
odlúčený od diania,
štyridsať dní čakania
na pravé splnenie poslania.

Láskou k hriešnemu stvoreniu
túžiš nás priviesť k spaseniu,
v samote znie prosba tvoja:
" Vôľa buď Otcova", nie moja.

Nuž milosti dopraj nám pane,
byť s tebou, hoc čo sa stane,
veď k sláve do Nového Mesta,
len krížová vedie cesta.

- Prečo plačeš? Koho hľadáš? - /Jn 20,15/

Ty vlastníš toho, ktorého hľadáš, či o tom nevieš? Vlastníš pravú, večnú radosť a plačeš? V sebestočíš toho, ktorého hľadáš mimo seba. Naozaj! Stojac von z hrobu, v záhrade, plačeš. Tvoja duša je mojim hrobom. Ja som tam dnu, no už nie mŕtvy, ale živý. Tvoja duša je mojou záhradou. Nie, nemýliš sa. Ja som záhradník. Som ako druhý Adam, obrábam a strážim svoj raj. Tvoj plač, tvoju lásku, tvoje želania; to všetko je moje dielo. Vlastníš ma v sebe a nevieš o tom. Preto ma hľadáš mimo seba. Ale ja sa ti zjavím aj mimo teba, aby si ty mohol vstúpiť do seba a nájsť v tvojom najintímnejšom ja to, čo hľadáš mimo seba.

/sv. Bernard, Meditácia o utrpení a vzmŕtvychvstaní, XV. PL, CLXXXIV, 776/

